

TILBAKEBLIKK OKTOBER

HEI!

Nå er vi godt i gang med nytt barnehage år, og de fleste begynner å bli trygge og kjente på hverandre og rutiner på sonen. I år er vi 17 barn på sonen i forhold til 14 vanligvis. Det er også en aldersforskjell fra 8/9 måneder til 2/3 år, da er det et stort sprik i hvor de er i utvikling og interesser. Dette gjør at vi oftere må dele gruppa litt. Dette betyr for eksempel at når vi går på en tur så er det kanskje halve gruppa som går og en annen gruppe neste gang. Det kan bli forskjellige lekegrupper som beveger seg på forskjellige rom i barnehagen. Besøke og oppleve de store sonene og være på kjøkkenet er spennende og gir inspirasjon til forskjellig lek og oppdagelser for de største, men kan være litt skummelt og ukjent for de minste osv.

Høsten har også kommet til oss. Vi har en gruppe som liker å være ute og merker nå et været har forandret seg. Høsten gir erfaring med mere påkledning av klær, ikke minst tykkere klær og dresser tykkere sko, støvler osv. Gir erfaringer og trening på påkledning, ting tar lengere tid, så det å vente på tur er en utfordring. Det å bevege seg og klatre osv. med mer klær må øves på. Høst gir også kalde hender. Votter er vanskelig å leke med, men det er også kalde hender. Hvordan løse dette? Votter er av og på, gir erfaringer.

For å få til påkledning trengs det mye øvelse, så et samarbeid her gir en stor fordel. Viktig at dere også lar barnet få tiden det trenger på å klare selv. Vet det er lett å hjelpe for å være «snill» men det beste er å gi barnet hjelp til selvhjelp. Gir selvstendige barn. Kan ikke få sagt det ofte nok, samarbeid mellom oss og dere om individuell øvelse på situasjoner og utvikling er viktig for barnet.

Høsten gir oss også masse fargespill i høstblader og mye lek i disse. Vi kan lage hauger, kaste de i været, ligge inne i haugen osv. Dette gir rom for lek, fellesskap, nye erfaringer, bruk av luktesans, språk og glede.

Kommunikasjon og samspill er viktig hele livet og aller viktigst i barns start av livet.

«Barn tilegner seg språk i naturlige situasjoner sammen med andre. Språkutvikling skjer i relasjoner hvor mennesker kommuniserer med hverandre. Dette skal være lystbetont og foregå på barns premisser. Opplevelser og erfaringer sammen med aktiv bruk av språket fremmer felles forståelse for ord og begreper.» Valaskjold's Årsplan.

På vår sone er alle i start fasen av språk, så språk er ofte uttrykt som kroppsspråk og blikkontakt. Vi har alltid jobbet med bilder og kroppsspråk, men har de siste årene fått det mer strukturert og økt bevissthet på viktigheten av å bruke ASK, alternativ, supplerende kommunikasjon. Det er mange grunner til å bruke ASK som en støtte til språket vårt:

- Barn som av ulike grunner ikke kan snakke
- Barn som har problemer med språkforståelse
- Barn med annet morsmål
- Barn som er veldig sjenerte eller av andre årsaker velger å ikke snakke i enkelte situasjoner
- Barn med nedsatt hørsel eller synsproblematikk
- Barn med ekstra behov for oversikt og forutsigbarhet
- Småbarn som ennå ikke har lært å snakke
- Barn som skal kommunisere med de «overnevnte»

ASK bruker vi hele dagen for å bidra til forståelse og bli forstått i hverdagen. Her på sommerfuglen gjør vi dette på mange forskjellige måter.

Gjennom samlingsstunder som oftest består av musikk med bevegelse. Vi bruker skjermen og så er vi så heldig at vi har Mona som spiller litt gitar, det er populært. Musikk skaper glede, utvikling gjennom språk og bevegelse, rom for lyttertrening, felleskap, ser hverandre og vil gjøre det samme, gjentakelse, rytmer og inspirasjon til små prosjekter. Bæ, bæ lille lam i versjonen fra Sangfoni serien på tv har skapt inspirasjon til instrumenter, synge på forskjellige måter og formingsaktivitet. Vi har lagd vår egen sau/ lam. Gjennom språk og undring finner vi sammen ut mer om prosjektet vårt.

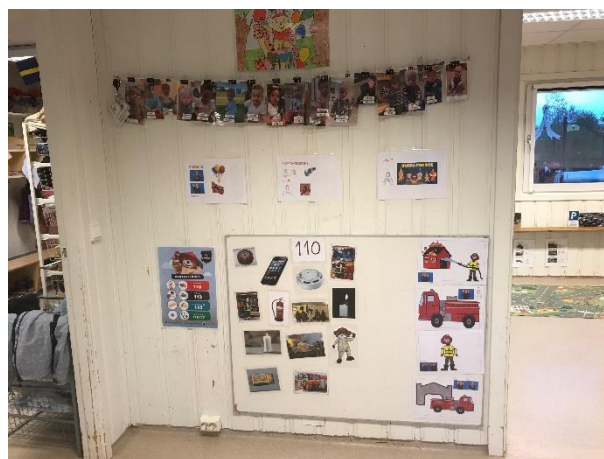

Diskokulen blir også flittig brukt, gir fine farger og mønstre, gir rom for filosofi og en nysgjerrighet. Vi har lagd sanger med bilder og tegn som henger på veggene våre.

ASK vises på veggene våre gjennom bilder og sanger med tegn av hverdagen vår og av interesser og drømmer. Vi har også en type dagsplan på veggen for å gjøre dagen forutsigbar, skjønne dagen bedre.

Vi har plakater med klær og tegn som hjelper oss i garderoben. Nå har vi værplakater også så vi kan se sammenhengen med vær og klær. Hva trenger vi av klær når det regner osv., gir språk, forståelse og rom for egen refleksjon. Vi har tema veggen vår. Bilder på temaer som vi viser og snakker om. Gir mening for barna når de ser det visuelt.

Vi tar bilder som vises på skjermen, er så stas å se seg selv og aktiviteter vi gjør. Dette skaper samtaler og utvider språkforrådet. Skjermen er også en måte for dere foreldre å skape samtaler og se hva som skjer i hverdagen vår.

Alle lekene, inne i barnehagen, turene, uteplassen osv. gir oss et hav av konkreter. Her er det bare å bruke språket og tegn for alt vi ser og opplever. Ord vi kanskje ikke helt kan, lærer eller får med oss med en gang dukker kanskje opp senere i andre situasjoner og senere i livet. På langsikt blir disse begrepene konkret for barnet, og gir mening i opplevelser og situasjoner.

Bøker er god kilde til mye læring av forskjellig kunnskap. Bilder i bøker gir rom for filosofi og undring, samtidig mye informasjon og læring. Da gjelder det å være pålogget og årvåkne for å fange barnets interesser og rom for tolkninger. Her er språk, tegn, konkreter og oppmerksomhet fine fellesnevner for å skape interesse for bøker.

Språk kan også foregå gjennom tekniske produkter, vi har Ipader som barna kan bruke på forskjellig vis til videre utvikling av språk og kunnskap i egen vitebegjærighet.

FN dagen ble markert i okt. FNs arbeidsoppgaver:

Når vi snakker om hva FN jobber med, kan vi dele arbeidet inn i tre kjerneområder: 1) fred og sikkerhet, 2) bærekraftig utvikling, og 3) menneskerettigheter.

(<https://www.fn.no/om-fn/hva-er-fn>).

Hos oss legger vi stor vekt på vennskap og felleskap og markerte det med å lage en plakat med barnas hender, som viser betydning av felleskapet vi ønsker. Dette var både spennende og litt skummelt, tenke å male på hånden. Når vi så hverandre gjøre dette ledet dette til et ønske om å male og skape mer. Vi vil også takke for masse god mat som foreldrene bidro med. Det skapte en fin mat og smak glede. Gir et innblikk i forskjellige tradisjoner og smaker. Noen var også med på en fellessamling på kjøkkenet, her ble det snakket om FN`s betydning og litt ekstra fokus hos oss på at land har forskjellige flagg og språk.

Halloween blir hos oss markert på en enkel måte på våre barns premisser. Markerte dette ved å male litt gresskar, edderkopper, spøkelses og øve på et gresskar og spøkelse sang. Noen kledde seg ut og vi var og tittet litt på de store sonene. Vi gikk en tur til byen for å lete etter halloween pynt men byen hadde glemt å pynte så mye men vi så mye annet som var spennende å prate og undre over.

I oktober har vi også sagt ha det bra og lykke til i ny barnehage til en Julian og velkommen til en ny Julian. Gleder oss til å bli kjent med deg.